

Redacția

și

Administrația

Cluj Reg. Maria 43
TELEFON 124

Anunțurile se primesc după tarif.

Librăria Anca
Cluj, Piața Unirii 32.

CLUJUL

ROMÂNESC

Abonament:

Pe un an Lei 160—

Pe 1/2 an „ 80—

Pe 1/4 an „ 40—

Pentru Străinătate:

Pe un an Lei 320—

Pe 1/2 an „ 160—

Pe 1/4 an „ 80—

Pentru America

Pe un an 2 dolari

Manuscrisele
nu se înapoiază.

Director-Proprietar: Alexandru Anca.

ZIAR INDEPENDENT

Un exemplar 3 Lei.

Frământarea partidelor

Combinarea succesiunii la guvern. — Noul orientări politice.
Liberalii urmează din nou la guvern. — Guvernamentalii
fuzionează cu țărăniștii?

Vacanța parlamentară, după cum am prevăzut, se întrebunțează pentru diferite combinațiuni și înjghebări de acorduri. Astfel se dă ca sigur și rezultatul tratativelor liberalo-maniste pe toamnă, când se va redeschide parlamentul.

Despre tratativele maniștilor cu țărăniștii nu se prea vorbește acum mult, avându-se în vedere, că maniștii urmăresc deodată acord atât cu liberalii, cât și cu țărăniștii și poate chiar și cu alte organizații.

În schimb se discută destul de intensiv posibilitatea unei fuziuni a guvernamentalilor cu țărăniștii, din inițiativa naționaliștilor goldiști.

O altă combinație se menține în cercurile liberale și în sensul acestora, liberalii întrucât nu-i vor putea absorbi pe maniști, respective, întrucât nu vor reuși să-i compromită, vor face apel la naționaliștii goldiști.

În cele mai irițate surse se vorbește, chiar, că liberalii nici nu se gândesc serios la fuzionarea liberalo-manistă, ci caută să compromită pe maniști, așa, cum i-au compromis pe unguri cu „pactul” din trecutele alegeri comunale. Liberalii speră, că maniștii, prin acest gest ar rămâne izolați, dezavuându-li-se șeful, ca și Ugron. În aceste împrejurări maniștii ar fi nevoiți să se refugieze în alte partide, deoarece gruparea în care numai d. Maniu mai ține puțină speranță, rămânând compromisă, și-ar căuta în alte partide fericirea.

Liberalii, în acțiunea lor, lasă, ca să se întrevadă, că ei vin la putere după actualul guvern. Având însă în vedere combinațiile actuale, nu este sigură aceasta versiune, pentru că, dacă reușește fuziunea țărăniștilor cu guvernul actual respective cu naționaliștii goldiști, atunci venirea la guvern a liberalilor este periclitată. Și aceasta o știu foarte bine liberalii, pentru că din acest motiv i-au uzelit pe țărăniști să facă noi propuneri maniștilor, cu cari ei, liberalii erau deja în tratative.

Liberalii se grăbesc din motivul, că la plecarea dela guvern au promis să revină la putere peste șase luni și ei cred, că în-adevăr vor reuși să însceneze vre-o farsă în acest scop. Înălturarea actualului guvern le-ar trebui însă și aceasta este cam grea afacere, după cum o constată acumă chiar și liberalii. Prin urmare toate aceste acțiuni rămân niște simple combinații, putându-se

constata abea la toamnă rezultatele acestor combinații.

Evident, surprizele nu sunt excluse și din acest motiv așteptăm curioși rezultatele viitoare.

Uniunea polono-ucraineană

Acțiunea Sovietelor. Rostul Uniunii
— personale. —

Zilele aceste a fost avizată România din partea Poloniei că Rusia se pregătește de un nou război care ar putea avea înrăurire și asupra țărilor vecine.

În legătură cu această știre am fost informați că o parte a Rusiei, Ucraina și Litvania, caută să înjghebe o uniune personală cu Polonia și astfel se crede, că războiul se pregătește de către Rusia din motivul indicat, pentru a împiedica uniunea personală a Poloniei cu Ucraina și Litvania.

In atenția D-lui Ministru al Instrucțiunii Publice.

— Plagiatul unor cărți didactice. —

D-na Szentpétery și d. Mihail Găzdac institutori din Turda plagiază cărți apărute în editura Al. Anca și altor editori.

Am scris în coloanele ziarului nostru, de mai multe ori asupra afacerii Szentpétery, Găzdac și Al. Anca editor din Cluj.

Și anume: demonstrăm cum acești doi institutori din Turda au retipărit niște manuale noi după ce vânduseră dreptul de editură dlui Al. Anca.

Uzurparea dreptului de editură din partea acestor doi institutori a dat naștere unui proces între D-lor și Al. Anca. Pentru că retipărirea aceluiași manual din partea numiților contravenienți înseamnă un atentat față de dreptul de proprietate asupra acestor manuale, drept ce aparține dlui Al. Anca.

D-na Szentpétery și M. Găzdac pentru a da impresia că cetitorul stă în fața altui manual decât cel apărut în editura Anca s'au pus la adăpostul unui plagiat ordinar. Au plagiat după manualele apărute în editura Anca și au dat la iveală altele aprobate de minister cu alt număr deși de fapt ele nu sunt decât manualele apărute în editura Anca contra-făcute și puțin modificate.

Astfel se pot urmări zeci de pozițiuni în abecedarul apărut în editura jidovului Hirsch Adolf din Deva precum și „Cartea de Ce-

Provocările bulgare

Dispariția regelui Boris este în legătură cu atacurile bulgarilor contra României.

Plecarea regelui Boris din Bulgaria a fost semnalată și de noi în numărul trecut, amintind, că plecarea regelui Bulgariei în străinătate este în legătură cu marile evenimente ce se vor desfășura în scurt timp în Bulgaria atât de încurcată după războiul mondial.

Presupunerile nu ne-au înșelat până în prezent, observând, că după plecarea regelui Boris din Bulgaria, atacurile comitagiiilor bulgari contra României și Jugoslaviei, s'au intensificat.

De altfel guvernul român și cel jugoslav, au stabilit în comun acord, câteva demersuri pe lângă guvernul bulgar în chestia continuării atacurilor bulgare și dacă guvernul bulgar nu va lua dispozițiile necesare, sau nu va putea face nimic pentru suprimarea atacurilor comitagiiilor bulgari, atunci desigur se va porni o inițiativă armată din partea României și Jugoslaviei în această chestie.

Fuzionarea goldiștilor cu țărăniștii.

În ultimul timp chestia fuzionării a ajuns în discuție la ordinea zilei.

Tratativele, pe cari în ultimul timp le-au urmat naționaliștii maniștii cu diferite partide, nereușind, au început să-și ia noi forme.

Urmând tratative cu țărăniștii și apoi cu liberalii, maniștii au rămas tot atât de nehotărâți, cum erau mai înainte. Prin urmare și-au reînceput tratativele cu țărăniștii. În același timp însă, și goldiștii sunt în tratative cu țărăniștii și se afirmă, că aceste tratative vor înregistra deplin succesul până la toamnă. Astfel restul combinațiilor rămân simple combinații, naționaliștii maniști urmând să se contopească în liberali.

Disolvarea consiliului orașului Cluj.

Atât d. Mihail cât și d. Osvadă nu sunt pentru post de primar.

Disolvarea consiliului orașului Cluj, după disolvarea consiliilor comunale din Oradea-Mare etc. a început să preocupe mai insistent lumea.

Toată lumea este de părerea, că consiliul comunal nu poate dăinui în forma actuală și din acest motiv s'au pornit și combinațiile în privința noului consiliu.

Ceace știm însă este, că primarii nu-și fac datoria.

De săptămâni nu au ținut consilii, subprimarul fiind plecat la București fără ca să realizeze ceva, iar primarul nu se prea obosește cu treburile populației, dar cheltuieli fac destule cu atâtea călătorii la București.

De altfel vom avea ocazia în scurt timp ca să constatăm realitatea atât de interesantă. Dar vom mai reveni.

Regalismul francez

Turburările din Paris. — Schimbarea guvernului. — Revenirea naționaliștilor.

În Paris se petrec foarte interesante evenimente, căzind guvernul Herriot.

Turburările sunt la ordinea zilei în prezent, încât a fost nevoie chiar și de baricadarea străzilor, iscându-se lupte între partizanii diferitelor partide.

Naționaliștii, în entuziasmul lor, au început chiar să aclame și regalitatea, ceea ce dovedește în de-ajuns, că francezii au început să se sature de forma republicană.

Mari călduri pretutindeni

Atmosfera de un timp încoace devine din ce în ce mai curioasă pe pământ, din cauza unor unde atmosferice pricinuite de niște simptome din soare. Astfel zilele aceste în Italia și Sahara a fost furtună în repețite rânduri, pe când în America și o parte a Europei, era o căldură de nesuferit.

Într-o parte, ploile torențiale iar în altă parte viscoalele au dominat atmosfera.

Serbarea dela Aviație

Ziua de Sf. Ilie patronul grupului 2 aviație local, a fost serbată cu o deosebită pompă de către ofițerii și soldații săi.

La festivitate a fost invitată întreaga oficialitate clujană în fruntea cu dnii general Dănilă Pop, prefect dr. Calafiu, dr. Mihaly primar și alții.

După oficierea unui serviciu divin de către preotul Curea, au vorbit dnii aviator maior Măndrescu, general D. Pop, primar Mihaly și alții.

În străinătate un exemplar 4 Lei.

Schimbarea conducerii Băncii Naționale

Inlocuirea guvernatorului. — Motivele inlocuirii.

În cercurile politice și în special în cele guvernamentale, înlocuirea dlui Oromolu, guvernatorul Băncii Naționale, se crede sigură.

În cercurile guvernamentale mai bine informate, se știe chiar că înlocuirea dlui Oromolu va avea loc până la 1 Ianuarie.

Succesorul dlui Oromolu nu este încă indicat până în prezent, dar desigur vom avea ocazia, ca să îl cunoaștem în scurt timp.

Motivele înlăturării dlui Oromolu de la Banca Națională, sunt multiple. Unii susțin, că d. Oromolu, în ajunul crizei de guvern, a făcut politică naționalistă și imediat, după rezolvirea crizei de guvern, a început să facă politică liberală. Astfel a început să stănjenească toate acțiunile financiare ale guvernului. Toate aceste amănunte le aduce guvernul ca acuza dlui Oromolu, pentru a-l înlocui cu un om de încredere al guvernului averescan.

Anomaliile dela Strand

— Motivul continuilor nenorociri. — În atențiunea primăriei orașului.

Orașul nostru, devenind proprietarul unei din cele mai frumoase baie de vară, a început să-și uite chiar și datoria față de cetățenii, cari îi sporesc venitele. Astfel s'a întâmplat și cu baia de vară „Strand“ din parc.

Baia făcută cu foarte mari cheltuieli, în ultimul timp a devenit foarte neglijată, cu toată ar trebui să fie cea mai bine îngrijită, avându-se în vedere imensul public, care o cercetează, plătind sume considerabile, zi de zi.

Aproape în fiecare zi incasează orașul, dela baia Strand câte 40—50 mii lei din cari s'ar putea face baremi câte odată la săptămână curățenie prin baie și ceva investiții.

Urmarea neglijării baiei Strand este sporirea numărului nenorocirilor. În partea Someșului zi de zi se schilodesc oamenii în bucăți de sticle etc. din motivul, că nu se cumpără o strecurătoare de apă pentru Someșul din baie, deși o astfel de strecurătoare ar fi foarte puțin costisitoare pentru oraș.

Victimele neglijenței conducătorilor orașului sporindu-se zi de zi, publicul speră, că în fine se vor lua dispozițiile necesare pentru îndreptarea acestei stări de lucruri.

Guvernarea Basarabiei

— Numirea guvernatorului. —

Consiliul de miniștri uzând de prerogativele pe care le deține, cu prealabila încuviințare a Coroanei, și sub rezerva aprobării ulterioare, va da generalului Rășcanu, deputat Vaslui, delegația de guvernator al Basarabiei.

Decretul va stipula atribuțiile acestei delegațiuni, într'un post care se va crea în urmă.

Această numire se va face în consiliul de miniștri ce va preceda plecarea în concediu a d-lui general Averescu.

Schimbarea regenței

— Consolidarea țării. —

Inlocuirea comitetului regent cu M. S. Regina. — Declarațiile d-lui General Averescu.

În cercurile politice se știe, că prerogativele regale vor suferi o nouă modificare. În sensul modificării, M. S. Regina ar avea dreptul de regentă în cazul morții M. S. Regelui avându-se în vedere, că M. S. Regina a luat foarte activă parte în politica română pe când actualii regenți, excepționând pe A. S. Principele Nicolae sunt liberali.

Dl Gen. Averescu, în aceasta chestie a făcut următoarea destăinuire ziarului „New-York Times“ în legătură cu consolidarea țării:

„Atitudinea fostului guvern a fost de un naționalism prea îngust. România pentru dezvoltarea ei are nevoie nu numai de simpatia țărilor mari ca Statele-Unite, dar și de ajutorul lor tehnic și financiar.

„Voiu abroga deci măsurile restrictive încurajând chiar pe americani și alți industriași întreprinzători să vină în România și să ia parte cu gu-

vernul la exploatarea bogatelor ei surse naturale.

Dl general și-a arătat regretul că până acum bancherii americani cari au arătat atât de puțină tragere de inimă a împrumuta bani României.

Suntem gata a da americanilor garanțiile cele mai bune și mai favorabile, voină a trata direct cu dânsii de aci înainte“.

O altă măsură importantă pe care o intenționează d. general Averescu este a anula Regența și a investi pe M. S. Regina Maria cu puterile unui regent în cazul morții Regelui.

Aceasta pentru că atât actualul patriarh cât și președintele Curții de Casație sunt numiții personali ai dlui Brătianu.

Articolul ziarului se încheie cu un comentariu asupra cazului când M. S. Regina ar deveni regentă și spune că este înzestrată cu calități extraordinare de a governa. O compară în toate cu Regina Victoria a Angliei, ilustra sa bunică.

Intârzierea repartizării sporului funcționarilor.

Motivele intârzierii — Repartizarea va începe în scurt timp.

Sporul acordat funcționarilor, nu s'a repartizat încă până acuma deși era promis dela 1 Iulie și trebuia achitat cu începerea datei indicate. Motivele intârzierii erau evidente, avându-se în vedere, că sporul era acordat după lefurile din 1914, când nu erau atâtea servicii, ca în prezent. Acesta a fost motivul principul al intârzierii repartizării sporului acordat. Comisia de repartizare a sporului, a avut prin urmare foarte mari dificultăți cu repartizarea, încât abea acuma și-a terminat lucrările.

Toate lucrările de repartizarea sporului fiind în fine încheiate, dl I. Lăpedatu, ministrul finanțelor, a luat dispozițiile necesare pentru repartizarea nouilor sporuri funcționarești.

Scumpirea tiparului

Se reduce lucrul grafic, — iar munca se scumpește peste 300% — Un caz interesant.

Tiparul a ajuns din nou într'o fază grea, în urma continuilor pretențiuni muncitorești pricinuite prin scumpetea trailului. Astfel s'a hotărât urcarea lucrărilor cu peste 300%. Tipografia organizației muncitorești, a și început să-și facă socotelile după noul preț. Aceasta se dovedește și din faptul, că pentru tipărirea „Gazetei Ciasornicilor Români“, care până acuma a tipărit-o tipografia „Fraternitas“ cu 6—7000 lei, tipografia organizației muncitorești „Gutenberg“ a cerut 25.340 lei, deci mai mult cu peste 300%.

Scumpirea aceasta exagerată a tiparului, evident, nu contribuie, decât la sporirea somajului, printr'această reducere lucrul grafic și astfel se sporește numărul tipografiilor fără de lucru.

În chestia aceasta desigur va interveni și guvernul, devenind imposibilă, încât se crede drept o manoperă a organizațiilor muncitorești.

— Cadouri pentru orice ocaziune este cel mai frumos cadou cartea de rugăciuni „CARAREA FERICIRII“ (a se vedea conținutul în pag. 4)

* Imprimare Advocatale la librăria Anca.

Ravagiile pelagrei

În fiecare zi, sosesc știri, că numeroși corespondenți semnalează cazuri când sătenii bolnavi de pelagră, se sinucid. În special, în ultimele săptămâni, aceste cazuri s'au înmulțit înspăimântător. În Basarabia, pelagra face ravagii extraordinare. Zilele trecute s'au întâmplat mai multe cazuri când sătenii din diferite județe ale Basarabiei, torturați de boala pelagrei, s'au sinucis prin spânzurare.

Informațiuni

— Dna Ciuta Cecilia și-a serbat astăzi cununia civilă cu Dl Dr. L. Gabor deputat, fost secretar al Dlui ministru Goga. Felicitări tinerei perechi.

— Asociația profesorilor secundari din Cluj, dispunând de 5 locuri la Techirghiol-sat, seria 16 August, 10 Septembrie, 2 locuri Băile Erculane luna August, câteva locuri la Sibiu (nu Ocna-Sibiului), membrii să se adreseze de urgență președintelui dr. Nicolau. Membrii înscriși pentru Constanța, pot pleca orișicând la adresa Tache Ionescu 36. Constanța.

Grăbiți-vă

Mare vânzare populară cu prețuri colosal de reduse

Mouselin desen	£. 36
garantat la spălat	
Mouselin de ață	„ 49
desenuri noi	
Marocain	„ 49
75 cm. lat cu desen	
Delen Francez	„ 35
Chiffon prima	„ 59
Zeffiruri	„ 59
pentru cămeși domni	
Pânză Dublă	„ 129
lat 140 cm.	

Grenadin culori	£. 125
lat 100 cm.	
Grenadin desen	„ 198
de fular de mătăasă	
Poupelin	„ 230
toate culorile	
Poupelin Mătăasă	„ 495
lat 110 cm. toate col.	
Marocain, Mătăasă	„ 329
Crepe de Chine	„ 495
toate culorile	„ 595

„Au Printemps“ (fost Missir)
CLUJ str. Memorandului II (f. Unio)

Cea mai mare firmă românească în Ardeal

ALEXANDRU ANCA

Mare depozit a celor mai vestite fabrici de clopote bune de extra-calitate.

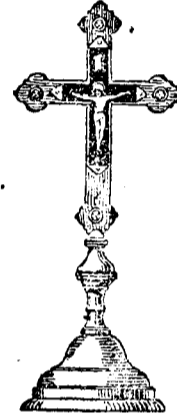
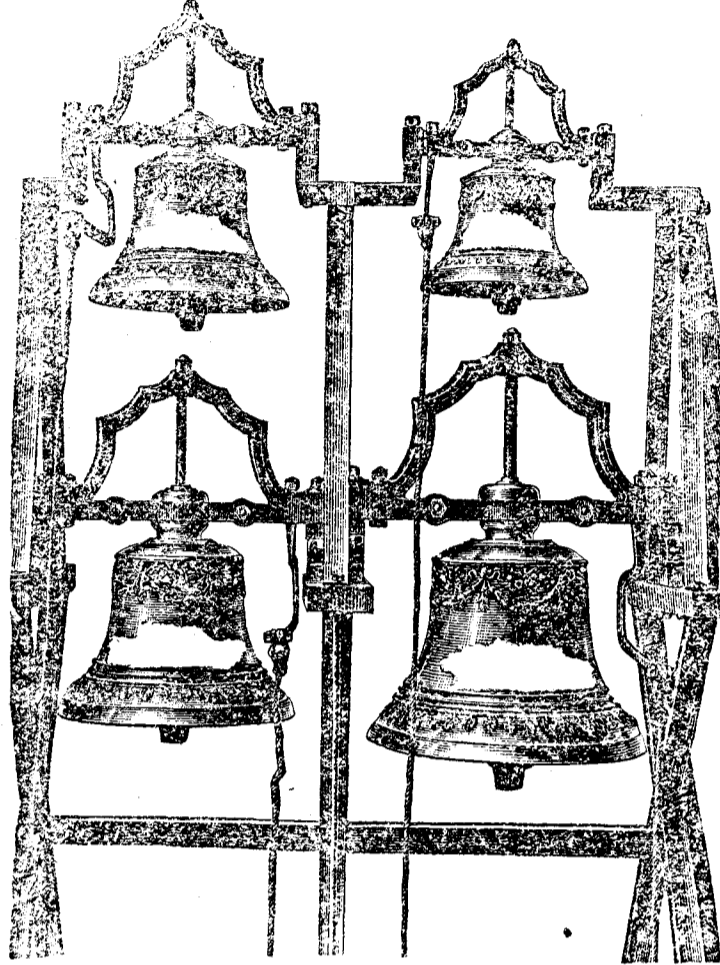
CLUJ

Mare depozit de ornamente, icoane și recvisite site bisericesti de prima calitate.

Fondat 1908.

Telefon 124

Ornamente și recvisite bisericesti.

Preț curent pentru Ornamente bisericesti :

Odăjdii (Vesminte preoțești) constătătoare din :

1 Felon, 1 Epitrafir, 2 Aere, 2 Mănecuțe, 1 Brâu, 1 Acoperitor de sf. potir, în diferite motive și culori din damast de mătase în cantități deosebite cu prețul de 8000—25000 Lei.

Prapori :

în diferite culori 90 cm. lat 120 cm. lung cu două chipuri sfinte pe două părți văpsite pe pânză (chipul după dorință) are 3—4 tăieturi cu posomant auriu sau argințiu prețul unui prapor dela 3500—6000 Lei fără rudă.

Mustre de stofe pentru odăjdii sau prapori se trimit numai contra 200 Lei anticipativ. La restituirea mustrelor să preda banii.

La comandă să se

Colare, berete brăuri, plastroane :

- Kolpak (Beretă) glot pentru gr.-cat. și gr.-ort. cu cruciță argintată 360—
- Beretă (camilacă, potcap) Rom. cat. din glott negru — 360—
- Șepcuță Tonsur și Camanzov glott 160—
- Colar de pânză „Leo” — 80—
- Colar de cauciuc — 60—
- Brâu (cingulum) rips sau moirée violet ori negru pt. gr.-cat. 12 cm. per mtr. 600—
- Brâu (cingulum) violet deschis moirée fin pt. protopop gr.-ort. 15 cm. lățime per metru — 650—
- Brâu (cingulum) albastru deschis moirée fin pentru preoți gr.-ort. 15 cm. lățime per metru — 650—
- Brâu (cingulum) negru de lână 10 cm. lățime, 3 metri lung bucata — 650—
- Plastron (chemisette) Nr. 3. 21 cm. klott neted — 200—
- Plastron (chemisette) Nr. 2. 15 cm. klott neted — 150—

Recvisite bisericesti :

- 1 Cădelniță de bronz sau argintată 1750—
- Una fitoare de tămâie cu linguriță din bronz argintat — 550—
- 1 Candelă din bronz argintată — 1200—
- 1 Chivot din bronz argintat cu trei turnuri foarte frumoasă — 5500—
- 1 Cruce de masă din bronz argintată cu Hristos în email 28 cm. — 1650—
- 1 Cruce de masă (28 cm.) din bronz argintată cu Hristos în relief aurit 1300—
- 1 Cruce de mână din bronz argintată cu Hristos email — 1400—
- Cruci de lemn cu Hristos în relief 200—300—
- 1 Căldărușe cu aspergii (stropitor) bronz argintat — 1600—
- 1 Căniță cu lavă pentru spălarea mâinilor (bronz argintat) — 850—
- Cutie cu trei vase, cuțit și foarfecă la botez (bronz aurit) — 2000—
- 2 Vase de sticlă (la proscomidie) 250—

- 1 Potir (bronz aurit) neted — 3000—
- Disc (bronz aurit) — 1265—
- Steluță pt. disc (bronz aurit) — 600—
- 1 Cutie cu trei vase pentru oleu și mîr la botez (bronz aurit) I. C. O. 2000—
- 1 Cutie de bronz aurit cu capac pentru sf. cuminecătura la bolnavi — 1500—
- Ciborium (bronz aurit) — 3800—
- Monstranță (bronz aurit) rom. kath. 5500—
- Clopotele pentru altar — 150—300—
- Clopofel cu 3 brațe bronz fin — 1500—
- Clopofel cu 4 brațe — 1650—
- Copcii (cârlige) pt. odăjdii (aurite și argintate perechea — 100—
- Sfeșnice pt. perete (cu un braț) 100—
- „ ” (cu două brațe) 150—
- Polcandre (Lustere) frumoase de sticlă F pentru 4 lumini — 7500—
- „ 6 — 15000—
- „ 8 — 22000—
- „ 12 — 26000—
- și altele până la 100,000—

La comandă să se dea numărul și lățimea colarului plastronului și a beretei. — Din colare se trimit cel puțin 2 bucăți.

Comandați! Sfinți figuri sculptate (statui) din imitație de fildes și maiolica, reprezentând sfinți în miniatură și relief (12—26 cm mărime. Prețul 200—500 lei bucata. Toate să pot comanda și în mărime mare. Cereți oferte.

Cel mai bun cadou la orice ocaziune!

Cea mai nouă și cea mai bună carte de rugăciuni

„CĂRAREA FERICIRII“

de preotul George Mânzat cu aprobarea Ven. Ordinariat sub Nr. 581—1925. Aceasta carte de un conținut bogat cuprinde tot felul de rugăciuni pentru orice ocaziune cu 24 capitole mari 366 pagini.

Legată în hârtie tare carton pentru elevii tuturor școalelor bucata Lei 85.—

Legată în pânză fină cu cruce aurită bucata Lei 140.—

Legată în Piele lux tipărită pe hârtie velină aurită pentru dame Lei 280—350

În toate școlile sunt introduse cadou pentru examen.

Ilustritatea Sa Episcopul Gherlei recomandă »Cărarea Fericirii« în următorul circular apărut în Oficiul »Curierul Creștin« nr. 1—926:

Preotul nostru din Dej, Onoratul George Mânzat, în editura Al. Anca din Cluj, a scos cărticica de rugăciuni, învățături creștinești și cântări, intitulată »Cărarea Fericirii«, aprobată de cătră noi cu ord. cons. Nr. 581/925.

În această cărticică, de 366 pagini, sunt adunate învățături și rugăciuni pentru toate nevoile ale credincioșilor.

Se recomandă această carte de rugăciuni pentru credincioși, mai cu seamă însă pentru elevii de școale mai mari.

Gherla, la 29 Dec. 1925.

Nr. 6222/1925.

Episcop Dr. Iuliu Hossu.

Comandați!!

Icoane frumoase

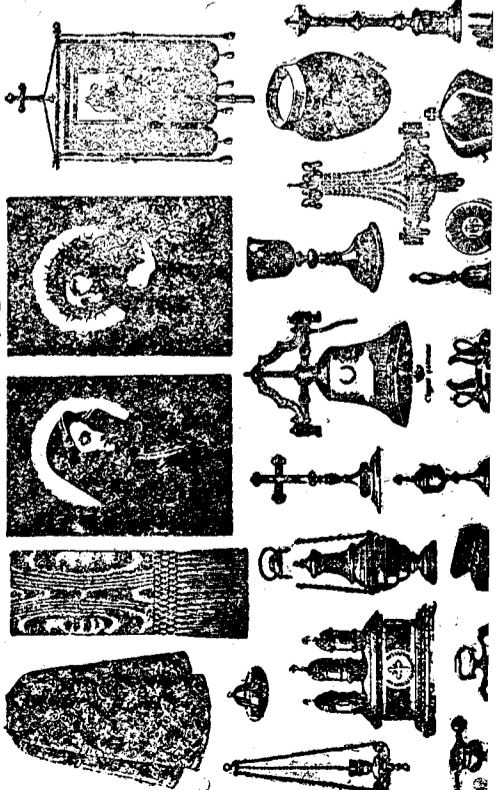
avem tot felul în diferite mărimi:

- În mărime de 33/43 Lei 60—
- În mărime de 52/40 85—
- În mărime de 74/55 200—
- În mărime de 78/110 Lei 650—850—

Cețiți cu atențiune conținutul!

Cea mai mare firmă românească din Ardeal
Alexandru Anca, Cluj
Fabrică de clopote. Mare depozit de Ornate, icoane și cărți bisericesti.
Fondat 1908. Mare Librărie și Tipografie.

Acesta servește interesul D-v.